

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ.2518 เป็นกฎหมายที่ออกบังคับใช้เป็นเวลานานกว่า 15 ปี ทำให้ไม่มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป การบริหารงานและในทางปฏิบัติเกี่ยวกับมนุษย์ตามที่ McGreGor ได้รวบรวมไว้พอสรุปได้ดังนี้ ¹

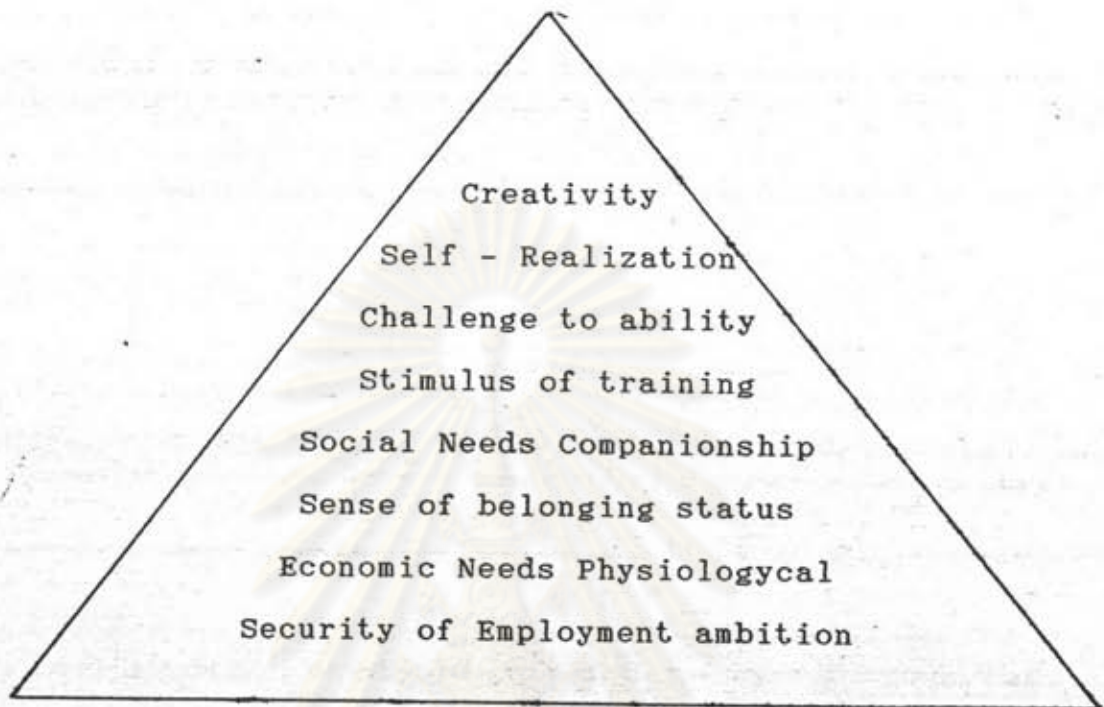
1. มนุษย์ไม่ชอบทำงานและพยายามเลี่ยงงานเท่าที่จะทำได้
2. เพราะเหตุที่มนุษย์ไม่ทำงาน จึงมีการควบคุม อำนาจการ ช่มชู้ ลงโทษ เพื่อบังคับให้ปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ขององค์การ
3. มนุษย์ชอบให้มีการอำนาจการ (Directing) เพราะต้องการหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ และต้องการความมั่นคง

กฎหมายบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา เป็นการตั้งคณะกรรมการขึ้นมากำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ และหลักในกระบวนการบริหารงานบุคคล เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่องค์การกำหนดไว้ ดังนั้น หลักทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล คือการสร้างแรงจูงใจให้มนุษย์พึงพอใจในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการแสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่มีอยู่ จะเป็นผลให้เกิดความสนใจในงานที่รับผิดชอบ (ตามภาพที่ 4 - 1) ดังนั้น กฎหมายจึงมีความสำคัญเพราะเป็นการกำหนดกรอบขอบเขตของผู้ปฏิบัติ กฎหมายที่ดีควรจะนำไปปฏิบัติได้ และทำให้เกิดประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ ส่วนกฎหมายที่กำหนดขึ้นและไม่มีการนำไปปฏิบัติ หรือปฏิบัติอย่างไม่มีประสิทธิภาพ กฎหมายก็เป็นเพียงกระดาษแผ่นเดียวเท่านั้น

---

¹ O. Glenn Stahl, Public Personnel Administration, (New York (6th edition) Harper & Row, Inc., 1971) P.P.197 - 198

แผนภาพที่ 3 การจูงใจบุคคลในองค์การ

ที่มา : Maurice W. Cumming, The Theory and Practive of
 Personnel Management, (William Meineman Ltd., 1968)
 P.31

การกำหนดกฎเกณฑ์ หลักเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของคณะกรรมการ ก.ร. เพื่อให้การบริหารงานบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้²

- (1) การให้เกียรติ และตระหนักในผลงานที่ได้กระทำ
- (2) งานน่าสนใจ
- (3) การกำหนดกลุ่มสายงานเพื่อให้เกิดการประสานงานที่ดี

² เกตุณี หงสนันท์ การบริหารงานบุคคลในราชการไทย (กรุงเทพมหานคร, คณะรัฐประศาสนศาสตร์, สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์, พ.ศ.2518).

- (4) ความเป็นอิสระในการใช้ดุลพินิจ
- (5) มีความมั่นคงในการทำงาน
- (6) มีความก้าวหน้าซึ่งจะได้รับการพิจารณาอย่างเสมอภาคและยุติธรรม
- (7) มีการควบคุมที่ดี

รายงานจาก USOM โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้รวบรวมความต้องการของข้าราชการไทย ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) เงินเดือนดี
- (2) ความเข้มแข็งของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หมายถึงการทำงานที่มีการควบคุมอย่างยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ
- (3) มีมาตรฐานการทำงานและการควบคุมดี
- (4) มีสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมแรงจูงใจเพียงพอ
- (5) ระบบการจ่ายตำแหน่งตั้งอยู่บนฐานของหน้าที่ความรับผิดชอบ และความสามารถ
- (6) การสอบแข่งขัน หรือคัดเลือก การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง เป็นไปอย่างยุติธรรม เชื่อถือได้ และประหยัด
- (7) มีการประสานงานที่ดี และมีการประเมินผล
- (8) มีการฝึกอบรมพัฒนาข้าราชการ
- (9) ใช้บุคลากรให้เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

ความต้องการของข้าราชการ รัฐสภาจึงควรเป็นแนวทางให้กับคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาในการกำหนดแนวทาง กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อดำรงไว้ซึ่งระบบคุณธรรม (Merit System) ในกระบวนการบริหารงานบุคคลข้าราชการฝ่ายรัฐสภาให้มีมาตรฐานเป็นอิสระ ต่อเนื่อง หนักแน่น และมั่นคง ดังนั้น คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาควรสร้าง ความยุติธรรมและมีประสิทธิภาพสูงที่สุด เพื่อให้บุคคลมีสภาพทางจิตที่ดี ที่จะแสดงออกถึงความซื่อสัตย์ จงรักภักดี ความกระตือรือร้น การให้ความร่วมมือ ความหยิ่งในเกียรติของการเป็นข้าราชการ และการอุทิศให้กับหน้าที่ ซึ่งเป็นวิธีการที่จะสร้างและรักษาบุคลากรซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุดไว้ในองค์การ

กฎหมายที่ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์นี้ มีอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ หลักการ และเหตุผลของกฎหมายได้ อันจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาการเมืองไทยในที่สุด

4.1 สรุป

การบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 กฎหมายที่มีหลักการและเหตุที่ดี นับได้ว่ากฎหมายดังกล่าวได้วางหลักเกณฑ์ไว้อย่างเหมาะสม ถ้าองค์การหรือบุคคลสามารถนำกฎหมายไปปฏิบัติ (Law Implementation) แล้วปรากฏว่าผลของการปฏิบัตินั้นเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ทำให้การบริหารงานของข้าราชการฝ่ายรัฐสภาสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไขได้ในเรื่องของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และแนวทางในกระบวนการบริหารบุคคล

คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา เป็นองค์การกลางการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา โดยมีกฎหมายรองรับการใช้อำนาจหน้าที่อย่างถูกต้อง เมื่อกฎหมายได้ถูกนำไปปฏิบัติและเกิดปัญหาขึ้นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งคือสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีผลทำให้กฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีสภาพไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ จึงสมควรมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข ให้ดีขึ้น เพื่อให้ปัญหาที่มีอยู่นั้นได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง

ปี พ.ศ. 2518 - 2524 เมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาได้เริ่มใช้บังคับนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยคือ ฉบับ พ.ศ. 2517 ซึ่งเป็นระบบผู้แทนที่มีประชาธิปไตยสูง สภาพที่ปรากฏในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายรัฐสภามีลักษณะในทำนองเดียวกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศด้วย และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองหรือการเมืองมาเป็นธรรมนูญการปกครองปี พ.ศ. 2520 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521 สภาพของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภามีการเปลี่ยนแปลงดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น บุคลากรในปี พ.ศ. 2518 ที่มีประมาณ 200 คน ได้เพิ่มจำนวนขึ้นเป็น 1,000 คน โครงสร้างของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาควรมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไข เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 ซึ่งต้องได้รับการแก้ไข

กฎหมายที่ได้ถูกกำหนดขึ้นมาถ้าไม่สามารถนำไปปฏิบัติให้องค์การหรือบุคคลามีประสิทธิภาพ กฎหมายนั้นย่อมเปรียบได้กับเศษกระดาษที่ไม่มีคุณค่าใด ๆ จะเห็นได้ว่าการบริหารงานบุคคลโดยองค์การกลางหลาย ๆ แห่ง ไม่ประสบปัญหา เช่น คณะกรรมการข้าราชการตุลาการ คณะกรรมการข้าราชการอัยการ เป็นต้น องค์การกลางการบริหารงานบุคคลดังกล่าวได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ สร้างหลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีการ กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่ประกอบไปด้วยระบบคุณธรรม ขจัดระบบอุปถัมภ์ให้หมดสิ้นไป องค์การกลางบริหารงานบางแห่ง เช่น คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างของ ก.ตร. และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่ง ปรากฏว่ามีช่องว่างที่จะก่อให้เกิดปัญหาในการใช้ระบบคุณธรรม แต่กลับสร้างระบบอุปถัมภ์ขึ้นในรูปคณะกรรมการ นอกจากนั้นลักษณะงานและอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจทำให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มผู้มีอิทธิพล และกลุ่มการเมืองได้เข้ามาแทรกแซงการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ

คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภานั้น แม้จะเป็นงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์เช่นข้าราชการตำรวจ แต่เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการการเมืองหรือนักการเมืองซึ่งเป็นกลุ่มผลประโยชน์ กรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นนักการเมืองหรือเข้ามาทางการเมือง ทำให้ได้บุคคลที่ไม่มีความรู้อย่างแท้จริงเกี่ยวกับงานรัฐสภา ไม่มีการต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ เพราะประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อยครั้ง ดังนั้นคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาจึงไม่มั่นคง ต่อเนื่อง และเป็นเอกภาพในการทำงาน ข้าราชการประจำได้แก่ เลขาธิการรัฐสภา ได้ชี้แนะเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และคณะกรรมการที่เป็นเสียงส่วนใหญ่ได้ให้ความเชื่อถือ ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภาควรมีการปรับปรุงตามที่ได้เสนอแนะมาข้างต้น และควรให้นักวิชาการที่ศึกษาการบริหารงานของรัฐสภา และมีระบบคุณธรรม จริยธรรม และมีนิติปรัชญาได้เข้าไปเป็นคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภาสามัญ เพื่อทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพในการรักษาระบบคุณธรรมในกระบวนการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

อย่างไรก็ตาม ก.ร. ควรหรือพร้อมที่จะถูกตรวจสอบจากองค์การหรือหน่วยงานใด ๆ ที่เป็นศูนย์กลางการประสานงานการบริหารงานบุคคล เพื่อให้้องค์การกลางบริหารงานบุคคลทุกหน่วยมีเอกภาพ มีมาตรฐานเดียวกัน มีความมั่นคงต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากความหวั่นเกรงต่ออิทธิพลใด ๆ ที่จะเกิดขึ้น เมื่อได้ทำหน้าที่ในบทบาท (Role) ของกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภานั้นเอง

4.2 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 พบว่ามีประเด็นปัญหาหลายประการซึ่งควรแก้ไขเพื่อให้กฎหมายสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย

4.2.1 ความเป็นอิสระของฝ่ายนิติบัญญัติ

เพื่อให้เกิดความเป็นอิสระของฝ่ายนิติบัญญัติและข้าราชการฝ่ายรัฐสภามีจิตสำนึกว่าเป็นข้าราชการของฝ่ายนิติบัญญัติจึงควรแก้ไขมาตรา 4 ดังนี้

"ข้าราชการรัฐสภา หมายความว่า บุคคลซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนในส่วนราชการสังกัดรัฐสภาซึ่งได้พิจารณาจัดสรรให้"

การแก้ไขกฎหมายในมาตรานี้ เพื่อให้รัฐสภาได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณให้กับตนเองได้

4.2.2 โครงสร้างของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

1. มาตรา 6 โครงสร้างของคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภาสามัญ ทำให้กฎหมายนำไปปฏิบัติไม่บรรลุตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพราะฝ่ายรัฐสภาหรือลักษณะของการเมืองไทยมีความไม่ต่อเนื่อง จึงทำให้กรรมการที่ดำรงตำแหน่ง เป็นข้าราชการประจำ ซึ่งทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย นอกจากนั้นเลขาธิการรัฐสภา ควรเป็นรองประธานกรรมการ และสามารถแต่งตั้งเลขานุการ ก.ร. ดำเนินการเกี่ยวกับงานประจำของคณะกรรมการมากกว่านี้ จึงควรแก้ไขให้ ก.ร. ดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการประจำทำหน้าที่เลขานุการ ก.ร. และผู้ช่วยเลขานุการ ก.ร. มาตรา 6 ควรแก้ไขเป็นดังนี้

"มาตรา 6 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า " คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา " เรียกโดยย่อว่า " ก.ร. " ประกอบด้วย ประธานรัฐสภา เป็นประธานกรรมการ รองประธานรัฐสภา เป็นรองประธานกรรมการ คนที่ 1 เลขาธิการรัฐสภา เป็นรองประธานกรรมการคนที่ 2 และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งสภาผู้แทนราษฎร เลือกมีจำนวนไม่เกินแปดคนเป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการรัฐสภาเสนอประธานรัฐสภาแต่งตั้งข้าราชการรัฐสภา
สามัญทำหน้าที่เป็นเลขานุการ ก.ร. หนึ่งคน และผู้ช่วยเลขานุการ ก.ร. อีกหนึ่งคน"

2. มาตรา 7 คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรง
คุณวุฒิไม่สามารถสนองตอบตามความต้องการของฝ่ายนิติบัญญัติได้ เพราะคุณสมบัติของ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวจะทำให้ข้าราชการประจำได้รับการคัดเลือก ดังนั้นการเมือง
ไทยจะไม่พัฒนา ถ้าหน่วยงานหรือองค์การที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนฝ่ายนิติบัญญัติ
ไม่พัฒนาไปตามความต้องการของฝ่ายนิติบัญญัติ ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย มาตรา
นี้ควรมีการแก้ไขปรับปรุงไม่ให้ข้าราชการประจำเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มาตรา 7 ควรแก้ไขเป็น
ดังนี้

"มาตรา 7 ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 6 ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) เคยดำรงตำแหน่งกรรมการข้าราชการประเภทใดประเภทหนึ่ง
มาแล้วหรือเป็นนักวิชาการในตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งเทียบเท่า
ระดับ 10 ในสาขารัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์

(2) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ข้าราชการ
การเมือง ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง สมาชิกรัฐสภา กรรมการพรรคการเมือง
หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง"

3. มาตรา 8 วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในตำแหน่ง 3 ปี
ซึ่งนานเกินไป ควรมีการแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพการเมืองไทย ซึ่งกำลังพัฒนา จะเห็น
ได้ว่าสภาผู้แทนราษฎรไม่เคยอยู่ในตำแหน่งเกินกว่า 2 ปีเลย ดังนั้นจึงควรแก้ไขให้สอดคล้อง
กับสภาพการเมืองไทย โดยการให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งคราวละ
2 ปี ซึ่งสอดคล้องกับสภาหรือวาระในความเป็นจริงของสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา 8 ที่ได้รับการแก้ไขควรมีลักษณะดังนี้

"มาตรา 8 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี"

4.2.3 .หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ

การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ จะเป็นการ
จำกัดสิทธิของฝ่ายนิติบัญญัติเกี่ยวกับระยะเวลาและการกำหนดจำนวนรายชื่อของผู้ทรงคุณวุฒิ

ควรแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทราบ โดยการให้เป็นอำนาจของประธานรัฐสภา เพื่อสนองตอบความต้องการของสมาชิกรัฐสภา มาตรา 10 ควรมีการแก้ไขดังนี้

"มาตรา 10 ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานรัฐสภากำหนด"

4.2.4 อำนาจหน้าที่ของ ก.ร.

อำนาจหน้าที่ของ ก.ร. ควรมีการกำหนดให้ชัดเจนว่าเป็นคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในกระบวนการบริหารบุคคล และการรักษาระบบคุณธรรม เพื่อให้ข้าราชการฝ่ายรัฐสภามีความเต็มใจอุทิศการทำงานสนองตอบความต้องการของฝ่ายนิติบัญญัติ ดังนั้น มาตรา 13 จึงควรมีการแก้ไขให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

"มาตรา 13 นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก.ร. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ

(1) เสนอแนะและให้คำปรึกษาก่อนสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับนโยบายการบริหารบุคคลของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(2) กำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(3) ควบคุมดูแลให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(4) ติความและวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้

พระราชบัญญัตินี้

(5) ออกกฎ ก.ร. หรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.ร. เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(6) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(7) รักษาทะเบียนประวัติข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(8) ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ"

4.2.5 - วันเวลาการทำงานและการลาหยุดของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

ตามมาตรา 16 ก.ร. ควรใช้อำนาจในการกำหนดวันเวลาทำงานและการลาหยุดของข้าราชการฝ่ายรัฐสภาให้มีความเหมาะสมกับสภาพการทำงานในการให้

บริการสมาชิกรัฐสภา โดยมีระยะเวลาที่เป็นมาตรฐานชั่วโมงการทำงานเช่นเดียวกับข้าราชการฝ่ายอื่น ๆ มาตรา 16 ควรแก้ไขดังต่อไปนี้

"มาตรา 16 วันเวลาทำงานวันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ให้เป็นไปตามที่ ก.ร. กำหนด"

4.2.6 การบรรจุแต่งตั้ง

หัวหน้าส่วนราชการซึ่งมีอำนาจในการบรรจุแต่งตั้งควรได้รับอำนาจในการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายรัฐสภาสามัญ และประธานรัฐสภาควรมีอำนาจในการบรรจุแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ โดยความเห็นชอบจากรัฐสภาเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย แต่ควรมีการกำหนดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งที่แน่นอน เช่นเดียวกับต่างประเทศ ที่กำหนดให้เป็นข้าราชการฝ่ายการเมืองที่มาจากฝ่ายนิติบัญญัติโดยตรง มาตรา 28 และมาตรา 36 ควรแก้ไขดังนี้

"มาตรา 28 การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้ เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(1) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 11 ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบจากที่ประชุมรัฐสภา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(2) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 9 และระดับ 10 ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของ ก.ร. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(3) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ระดับ 8 ลงมา ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ตำแหน่งระดับ 11 ให้มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 4 ปี และถ้าได้รับการเลือกตั้งจากรัฐสภาก็สามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้อีก"

"มาตรา 36 การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการรัฐสภาสามัญ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 28 แล้วแต่กรณีเป็นผู้พิจารณาสั่งเลื่อน"

4.2.7 การใช้อำนาจโดยมิชอบของผู้บังคับบัญชา

ในกรณีของการใช้อำนาจโดยมิชอบของผู้บังคับบัญชา ควรให้ความมั่นคงต่อข้าราชการรัฐสภาสามัญ เพื่อมิให้ผู้บังคับบัญชากลับแกลังหรือใช้ดุลพินิจที่ไม่ได้นำหลักระบบคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงาน เช่น คณะกรรมการของต่างประเทศ ให้ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาได้เรียกร้องสิทธิที่เกิดจากความเสียหายจากการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาได้ จึงควรแก้ไขดังนี้

"มาตรา 57 ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 28 มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิด หรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติ เฉพาะที่ผู้ต้นมืออยู่

เงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยงานนั้น ส่วนในกรณีสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นยุติแล้วและผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเสมือนว่าผู้นั้นถูกสั่งพักราชการ

ให้ ก.ร. มีอำนาจออกกฎ ก.ร. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา

ภายหลังการสอบสวนเสร็จสิ้นลง และผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีความผิด ผู้ถูกสั่งพักราชการสามารถฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้กล่าวหาได้"

4.2.8 - หลักประกันความมั่นคงในราชการ

ในกรณีนี้เมื่อมีการลงโทษทางวินัยข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ผู้กระทำความผิดและผู้นั้นไม่มีสิทธิอุทธรณ์ เพื่อให้มีการนำระบบคุณธรรมมาใช้ในการระบวคนการ

บริหารบุคคลของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา จึงควรให้ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ใช้สิทธิในการร้องทุกข์ได้ จึงควรเพิ่มเติมบทบัญญัติขึ้นใหม่ ดังนี้

"มาตรา 60 จัตวา ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดที่ร้องทุกข์และได้รับพิจารณาจาก ก.ร. ว่า ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้อง หรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตน และไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมาย ก.ร. แต่ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยเหตุใด ๆ ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิเรียกค่าเสียหายซึ่งเกิดจากเหตุการณ์ดังกล่าว แล้วแต่กรณี"

4.3 การเสนอแนะโดยร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518

ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวความคิดในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กท 10300

ธันวาคม 2536

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่..) พ.ศ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ข้าพเจ้าขอเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ มาเพื่อได้โปรด
นำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้ได้แล้ว ก็ขอได้
โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

ผู้เสนอ

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัด.....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

พรรค

ได้พิจารณาแล้วมีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

กล่าวได้

(ลงชื่อ)

(.....)

หัวหน้าพรรคหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

ผู้รับรอง

1.	2. ....
(.....)	(.....)
3.	4. ....
(.....)	(.....)
5.	6. ....
(.....)	(.....)
7.	8. ....
(.....)	(.....)
9.	10. ....
(.....)	(.....)
11.	12. ....
(.....)	(.....)
13.	14. ....
(.....)	(.....)
15.	16. ....
(.....)	(.....)
17.	18. ....
(.....)	(.....)
19.	20. ....
(.....)	(.....)

ศูนย์วิทยุโทรคมนาคม
 ภาควิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม
 ภาควิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ...)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม คำว่า "ข้าราชการรัฐสภา" ในมาตรา 4 แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 13 มาตรา 28 มาตรา 36 มาตรา 57 และเพิ่มเติม มาตรา 60 จิตวา แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518

เหตุผล

เนื่องจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์ให้ฝ่ายนิติบัญญัติได้จัดแบ่งส่วนราชการ การจัดงานธุรการ ปรับปรุงส่วนราชการ และระเบียบปฏิบัติราชการของหน่วยราชการที่ให้ความสนับสนุน และช่วยเหลือฝ่ายนิติบัญญัติให้เหมาะสม และอำนวยความสะดวกให้แก่ราชการของฝ่ายนิติบัญญัติมากขึ้น โดยสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กระทำหลายครั้ง แต่มีบางส่วนไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ราชการของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารยังเข้าควบคุม กำกับดูแลทางอ้อม โดยเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2521 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2531 ซึ่งทำให้การพัฒนากระบวนการเมืองของประเทศไทยไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็วเท่าที่ควร อันทำให้เกิดความไม่มั่นคงทางการเมืองด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ให้เลขาธิการรัฐสภาเสนอประธานรัฐสภาแต่งตั้งข้าราชการรัฐสภาสามัญคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการ ก.ร.หนึ่งคน และผู้ช่วยเลขานุการ ก.ร.อีกหนึ่งคน
มาตรา 7 ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 6 ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) เคยดำรงตำแหน่งกรรมการข้าราชการประเภทใดประเภทหนึ่งมาแล้วหรือเป็นนักวิชาการในตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์หรือตำแหน่งเทียบเท่าระดับ 10 ในสาขารัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์

(2) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง สมาชิกรัฐสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

มาตรา 8 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี"

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 13 นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก.ร. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ

(1) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับนโยบายการบริหารบุคคลของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(2) กำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(3) ควบคุมดูแลให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(4) ตีความและวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้

พระราชบัญญัตินี้

(5) ออกกฎ ก.ร. หรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.ร. เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(6) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(7) รักษาทะเบียนประวัติข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(8) ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญบำนาญข้าราชการ"

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 28 การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(1) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 11 ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบจากที่ประชุมรัฐสภา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(2) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 9 และระดับ 10 ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของ ก.ร. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(3) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ระดับ 8 ลงมา ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ตำแหน่งระดับ 11 ให้มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 4 ปี และถ้าได้รับการแต่งตั้งจากรัฐสภา ก็สามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้อีก"

มาตรา 7 ให้ยกเลิกความในมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 36 การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการรัฐสภาสามัญ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 28 แล้วแต่กรณีเป็นผู้พิจารณาสั่งเลื่อน"

มาตรา 8 ให้ยกเลิกความในมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 57 ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 28 มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิด หรือกระทำความผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีการณ์ที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ให้

ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับ เดียวกันที่ต้องใช้คุณสมบัติ เฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่

เงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วย การนั้น ส่วนในกรณีสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นยุติ แล้วว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษ ปลดออกหรือไล่ออก ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นถูกสั่งพักราชการ

ให้ ก.ร. มีอำนาจออกกฎ ก.ร. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา

ภายหลังการสอบสวนเสร็จสิ้นลง และผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีความผิด ผู้ถูกสั่งพักราชการสามารถฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้กล่าวหาได้"

มาตรา 9 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 60 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518

"มาตรา 60 จัตวา ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดที่ร้องทุกข์และได้รับการ พิจารณาจาก ก.ร. ว่า ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติ ต่อตนให้ถูกต้อง หรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตน และไม่มี ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมาย ก.ร. แต่ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราช บัญญัตินี้ด้วยเหตุใด ๆ ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิเรียกค่าเสียหายซึ่งเกิดจากเหตุการณ์ดังกล่าว แล้วแต่กรณี"

มาตรา 10 ให้ประธานรัฐสภารักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

.....